

Peyami Safa

SÖZDE KIZLAR

YAYIN NU: 38
EDEBÎ ESERLER: 13

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-975-437-050-8

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: 1923, Orhaniye Matbaası
5. Basım: 1971, Ötügen
50. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Kapak Tasarımı: Zafer Yılmaz

Tashih: Abdullah Ezik

Dizgi-Tertip: Ötügen

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ÇINAR MATBAACILIK VE YAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han No:34 K:5
Bağcılar / İSTANBUL Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika No: 45103

İstanbul - 2022

Kitabın bütün yayın hakları Ötügen Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

PEYAMÎ SAFA; (1899-15 Haziran 1961): İstanbul'da doğdu. Meşhur şair İsmail Safa'nın oğludur. Düzenli bir öğrenim göremedi. Kendi kendisini yetiştirdi. 13 yaşında hayata atıldı. Posta Telgraf Nezareti'nde çalıştı. Öğretmenlik (1914-1918), gazetecilik (1918-1961) yaptı. Hayatını yazıları ile kazandı. İstanbul'da öldü.

Kardeşi İlhami ile *Yirminci Asır* adlı bir akşam gazetesi çıkardı. Bu gazetede ilk hikâyelerini imzasız yayınladı (1919), *Kültür Haftası* (21 sayı, 15 Ocak - 3 Haziran 1936) ve *Türk Düşüncesi* (63 sayı, 1953 - 1960) adlarında iki de dergi çıkardı. Öldüğü zaman *Son Havadis* gazetesi başyazarı idi.

Peyami Safa halk için yazdığı edebî değeri olmayan romanlarını "Server Bedi" imzası ile yayınladı. Sayıları 80'i bulan bu eserler arasında *Cumbadan Rumbaya* (1936) romanıyla, *Cingöz Recai* polis hikâyeleri dizisi en ünlüleridir. Ayrıca ders kitapları da yazdı. Peyami Safa'nın fıkrâ ve makalelerinde sağlam bir mantık dokusu ve inandırıcılık görülür. Romanlarında olaydan çok tahlile önem verdi. Toplumumuzdaki ahlâk çöküntüsünü, medeniyetin yarattığı bocalamayı, nesiller ve sosyal çevreler arasındaki çatışmayı dile getirdi. Zıt kavramları, duygu ve düşünce tezadını ustaca işledi.

Romanları: *Şimşek* (1923), *Sözde Kızlar* (1923), *Mahşer* (1924), *Bir Akşamı* (1924), *Süngülerin Gölgesinde* (1924), *Bir Genç Kız Kalbinin Cürmü* (1925), *Cânân* (1925), *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu* (1930), *Fatih-Harbiye* (1931), *Attilâ* (1931), *Bir Tereddüdün Romanı* (1933), *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* (1949), *Yalnızız* (1951), *Biz İnsanlar* (1959). Hikâyeleri: *Hikâyeler* (Halil Açıkgoz derledi, 1980). Oyunu: *Gün Doğuyor* (1932). İncelemenemeleri: *Türk İnkılâbına Bakışlar* (1938), *Büyük Avrupa Anketi* (1938), *Felsefî Buhran* (1939), *Millet ve İnsan* (1943), *Mahutlar* (1959), *Mistisizm* (1961), *Nasyonalizm* (1961), *Sosyalizm* (1961), *Doğu-Batı Sentezi* (1963), *Sanat-Edebiyat-Tenkid* (1970), *Osmanlıca-Türkçe-Uydurmaca* (1970), *Sosyalizm-Marksizim-Komünizm* (1971), *Din-İnkılâp-İrtica* (1971), *Kadın-Aşk-Aile* (1973), *Yazarlar-Sanatçılar-Meşhurlar* (1976), *Eğitim-Gençlik-Üniversite* (1976), *20. Asır-Avrupa ve Biz* (1976). Ders Kitapları: *Cumhuriyet Mekteplerine Millet Alfabesi* (1929), *Cumhuriyet Mekteplerine Alfabe* (1929), *Cumhuriyet Mekteplerine Kiraat* (I-IV, 1929), *Yeni Talebe Mektupları* (1930), *Büyük Mektup Nümuneleri* (1932), *Türk Grameri* (1941), *Dil Bilgisi* (1942), *Fransız Grameri* (1942), *Türkçe İzahlı Fransız Grameri* (1948).

PANGALTI. Gece yarısına birkaç dakika var. Sinemanın kapısında, iki siyah, parlak derili, gürbüz hayvanıyla, zarif bir araba duruyor. Sinemanın bitmesini bekleye bekle-ye sabrı tükenen arabacı hayvanların etlerini sıvazlamakla oyalanıyor, ara sıra, sinemanın methalindeki¹ saate üzün-tülü bir göz atıyordu: Tam on iki. Gece. Büyük hava lamba-larının aydınlattığı boş caddede tek tük insanlar. İki üç saat evvel kaldırımları dolduran ahali yığınlarından eser yok. Bezgin seslerle dolaşan bir iki satıcı, uzaklardan akseden son tramvay çanları, raylarda yer altından geliyormuş gibi derin bir uğultu... Hepsi bu.

Sabırsızlanan arabacı, arkasına dönerek, yeni gelen bir kira arabasına doğru yürüdü, arabacısına seslendi:

- On buçukta geldim, bir saat otuz beş dakikadır bek-liyorum. Ne bitmez tükenmez, karnakatsı², belalı oyun-muş be... Her zaman, saat on bir buçuk dedi mi, karı erkek, kol kola sokağa dökülürlerdi. Bu gece ne var ki?

Kira arabacısı, tevekkülle başını salladı:

- Bu akşam serili kurdele var, uzun sürer, ben bilirim de geç geldim. Sekiz kısım be ağa, kolay biter tükenir mi?

Kapıda, yarısı yırtık, boydan boya duvarı kaplamış, bü-yük çiğ boyalı bir kadın başı resmini göstererek hırıltılı bir kahkaha attı:

- Aha.. şu karı işte.. oyunu bu oynuyor... Beynamekel mi, Peynamekeli mi nedir; kelli körlü bir şey... Bu kadının

¹ **methal:** Giriş.

² **karnakatsı:** (karnaksı) Can sıkın şeyler hakkında sövgü olarak söyle-nir.

oyunu oldu mu bütün Şişli, Altınbakkal'a kadar, erkekli karılı buraya dolarlar... Cenabet karının oyunları da en aşağı yedi sekiz kısımlıktır, çok bekletir.

- Saat yarıma, bire kadar sürer mi bu?

- A ah, artık tez biter, on beş dakikaya varmaz. Sen nere arabacısısın?

- Ben bir yerin arabacısı değilim, konakta çalışıyorum.

Arabacılar konuşurken, sinemanın köşesinden bir kadın görünmüş, çekingen adımlarla kira arabasına yaklaşmıştı. Arabacı hemen kadına doğru döndü ve sordu:

- Götürelim mi hanım?

Kadın yıpranmış çarşafıyla fazla sıkılgan, ince peçesinin altında süzüle süzüle bakan gözleriyle fazla yorgun, halsiz, cevap verdi:

- Hayır... Size bir adres soracaktım... Belki bilirsiniz... Nafi Bey...

İnce, temiz, berrak söylüyordu. Arabacı, Nafi Bey'in nerede oturduğunu düşünürken, adam tanıyan gözleriyle kadına dikkatli dikkatli baktı. Bu genç bir kız, sinemanın büyük lambasından gelen keskin ışıktaki, sıkı etli, düzgün, biçimli vücudu, siyah gözlerinin koyu parıltısı, muntazam dizlerinin beyazlığı seçiliyor. Konak arabacısı da koşumlarını bırakarak bu kıza dikkat etmeye başlamıştı.

Kira arabacısı nasırlı parmağını Pangaltı Caddesi'nin sonlarına dikerek anlattı:

- Sefaret müsteşarı Nafi Bey değil mi? Tamam... Şişli'dedirler... Te... Öte yan.. tramvay ahırlarının tarafı... Daha öte: Uzakçadır biraz.

Kız, can sıkıntısıyla dudaklarını ısırırdı.

- Tarif edemez misiniz?

- Atla arabaya on dakikada varırız.

Kız düşündü, cevap vermedi, arabacının ısrarını görünce sesi titredi:

- İyi amma.. kabil.. değil. Akşamın alaca karanlığından

beri sokaktayım... Şişli'ye taşındıklarını öğrendim... Hep.. yayan dolaştım.

- Nafi Bey sizin neniz oluyor?
- Nafi Bey sağ değil. Fakat akrabamdır.
- Eh.. haydi.. arabaya atlayın... Köşkten parayı verirler.
- Ya vermezlerse?

Arabacı sinsi güldü:

- Adam sen de, güç iş değil a: Ödeşiriz!

Genç kız cevap vermedi. Arabacı sözünü tashihe çalıştı:

- Helalleşiriz be kardeş? Sen hele biraz bekle, şimdi sinema boşalacak, müşteri bulamazsam seni götürürüm. Benim ahır da orada, evden para alırsak ne âlâ, alamazsak yarına, öbür güne bırakırız, borcun olur.

Genç kız mecalsizlikle bükülerek düşündü, düşündü, yorgun bir sesle "Peki," diyerek, arabanın yanında bekledi.

Çok bekledi. Sinema, ancak saat yarımında bitmişti. İç kapının kırmızı perdesi yanlara doğru açıldı: Kadın, erkek, çocuk, sıkı, düğümlü bir kalabalık, ansızın sinemanın methalini, sonra kaldırımı, daha sonra caddeyi doldurdu. Aileler, ziya karşısında, birdenbire kamaşan gözlerini kırpıştırarak, etrafa bakınıyorlar, uykulu, dalgın bakışlarla birbirlerini arıyorlardı. Kadınların ipekli çarşaflarının hışırtısı, vücutlarının gizli büklümlerinden dağılan gaşyedici¹ kokular, tek tük, kesik heyecanlı mükâlemeler² kaldırımı doldurdu. Bunlardan çoğu, seyrettikleri filmin verdiği teheyyüç³ içinde, mest ve hülyalı idiler. Bazıları, kocalarının yahut akrabalarının koluna asılarak, sendeleye sendeleye kaldırımından iniyorlar, karşı sokakların karanlıklarında, küçülerek gözden kayboluyorlardı.

Genç bir kadın, yanında iyi giydirilmiş bir çocuğun elinden tutarak şişman, uykudan gözkapakları gevşemiş,

¹ gaşyedici: Bayılıcı.

² mükâleme: Karşılıklı konuşma, söyleşme.

³ teheyyüç: Coşma, heyecanlanma.

yanakları kabarmış bir erkekle konak arabasına atladı. Hayvanlar, her vakitki gibi levent başlarını havada silkerek ufka doğrulttular ve arabayı, bir saman yığını gibi hafifçe, gürültüsüzce süratle çekip götürdüler.

Sinemanın lambası söndü.

Kira arabacısı, genç kıza dönerek, neşesiz bir sesle: "Bin, gidelim!" ve bir sıçrayışta arabaya atlayarak hayvanları sürdü:

*

* *

Araba, tramvay garajını geçtikten sonra yol üstünde, üç katlı, kâgir, pembe boyalı bir evin önünde durdu. Arabacı, başını çevirerek, arabanın içinde büzülen genç kıza seslendi:

- Aha.. geldik... Nafi Bey'in evi şu.

Genç kız indi, eve doğru yürüdü, kapının önünde durakladı, elini çingırağa uzatırken geriye çekti. Başını yukarı kaldırarak, köşkün karanlık cephesine baktı: Hiçbir odada aydınlık yoktu, pencerelerin camları, sokaktan vuran ışıklarla, karanlık bir ayna gibi parılıyordu.

Köşkün bütün odaları ıssız. Herkesin yatmış olması, genç kıızı büsbütün tereddüde düşürdü. Kapıyı çalmaya bir türlü cesaret edemiyor, korku ile etrafına bakınıyor, fena bir vaziyete düşmekten ürküyordu.

Arabacı tahakkümle:

- Haydi, çal kapıyı, bekletme, dedi.

Genç kız, âni bir cüret hamlesiyle, titreyen ellerini çingırağa götürdü, asabi bir hareketle parmaklarını çevirdi. Çingırağın sesi, karanlık yolun boşluğunda uzana uzana yürüdü, sonra, derin sükût¹ yine çöktü. Köşkün içinde hiçbir ses yoktu. Kız arabacıya ümitsiz baktı:

¹ **sükût:** Sessizlik, suskunluk.

- Galiba yoklar...

- Çal bakalım.

Çıngırağın keskin sesi yine çınladı, yine sükût, yine köşkte hiçbir hareket işitilmedi. Arabacı, yere atlayarak, kapının önüne geldi, içkinin söndürdüğü fersiz, kabarık, akli gözlerini kızın yüzüne yanaştırarak, kaba, müstehzi fısıldadı:

- Anlaşıldı hanım, döneceğiz, sokakta kalacak değilsin ya... Bizim eve gideriz.

Genç kızın yorgun ve düşük omuzları çırpındı. Karakolda yatmayı hemen tercih etmişti. Zihninden müthiş ihtimaller geçirirken, son ve cılız bir ümitle, parmaklarını tekrar çıngırağa götürdü, bu sefer, şiddetle, üst üste, birkaç defa çıngırağı çevirdi, çevirdi ve bekledi.

Köşkün içinden, uzaklardan bir kapının gıcırdayarak açıldığını, gizli, müphem gürültülerin yaklaştığını ve nihayet, terlikli bir ayağın yerlere sürtünmesinden çıkan silik ve belirsiz sesi işitti, heyecandan kabarıp inen göğsüne elini koyarak eşige ayağını bastı.

Büyük kapının arkasında, boşuk bir hırıltı ile anahtar döndü, sürgü çekildi, kanat titredi ve kapı masallardaki mağara kapıları gibi, ağır ağır açıldı.

Genç kızın karşısında, saçları dağınık, gözkapakları şişmiş, dudakları sarkmış, bakışları öfkeli ve meraklı ihtiyar bir Hristiyan hizmetçi kadını vardı. Uykunun buruşturduğu gözleriyle karanlığı koymaya çalışarak genç kıza, arabacıya, arabaya baktı, sert ve şaşkın, sordu:

- Kimi istiyorsunuz?

- Hanımefendiyi...

- Hangi hanımefendiyi?

- Nazmiye Hanım...

- Hanımefendi yok!

- Yok mu?

- Hayır!

Kadın kapının aralığını azaltarak, vücudunu kanadın arkasında gizledi. Başını uzattı, daha sert bir sesle sordu.

- Ne yapacaktınız?

- Ben uzaktan geliyorum, Nazmiye Hanım'ın akrabasıyım, ona.. misafir gelmiştim.

Hizmetçi kadın kapının aralığını biraz açtı:

- Hanımefendi yok, küçük hanımefendi var..

Genç kız anlamamıştı:

- Hangisi?

- Nevin Hanım.

- Ya.. iyi.. amma.. yattı mı acaba?

- Çoktan yattı.

Genç kız, hayatın buhranlı zamanlarında insana âni gelen bir itimad-ı nefisle¹ kendini toplayarak, âdeta biraz âmirane²:

- “Uyandırınız!” dedi.

Hizmetçi kadın, kızın yüzüne dikkatli bir tecessüsle baktı, sonra, kararını vererek, kapıyı üstüne kapadı. Terlikli ayaklarının sesi işitildi.

Genç kız ve arabacı, birbirlerine muhtelif³ hislerle bakışarak, beklediler.

Bitip tükenmeyen dakikalar geçti.

Köşkün içinden, daha fazla gürültü yapan karışık ayak sesleri duyuldu, çok geçmeden kapı açıldı, bir eliy-le kombinezonunu tutup çıplak göğsünü örtmeye çalışan genç, rengi uçuk, güzelce bir kız, sürmeli göz kapaklarını kırıp açarak gece yarısı misafirine baktı ve durakladı: Tanıyamamıştı.

Genç kız, utangaç bir eda ile ezilip büzülerek anlatmaya çalıştı:

¹ itimad-ı nefis: Nefse güvenmek.

² âmirane: Buyurur gibi, emredercesine.

³ muhtelif: Farklı, çeşitli.

- Tanıyamadınız mı?.. Ben... Mebrure... Tuhafiyeci İhsan Efendi'nin kızı...

Öteki, ince kaşlarını çatarak ölü hafızasını diriltmeye çalışıyordu; nihayet, ansızın gözlerini açtı “Ha... Evet...” diye mırıldandı, başını salladı, sonra geriye çekilerek:

- “Buyurunuz!” dedi.

Mebrure içeriye girdi.

Fakat arabacı, sokağın karanlığında, çarpık, kambur gölgesiyle bekliyordu: Mebrure, arabacıya dönerek:

- Bari, yarın uğra.

Nevin meseleyi derhâl anlayarak kapıya geldi, arabacıya seslendi:

- Hayır, şimdi... Bekle.

Hizmetçiye yukarı yolladı

*

* *

Nevin, Mebrure'yi ikinci kata çıkardı. Kendi yatak odasına bitişik bir odanın kapısını açarak:

- “Giriniz!” dedi.

İkisi de girdiler.

Nevin elektriği yaktı: Burası, yeni mefruşatla döşenmiş, zarif bir yatak odası. İlk bakışta, göze, duvardaki iki büyük resim çarpıyor. Üniformalarını giymiş bir ferik'in divan hâlinde fotoğrafı ve yağlı boya bir baş! Mebrure, sessiz adımlarla, biraz şaşkın, biraz mahcup, biraz müsterih, odanın ortasına yürüdü, döndü, minnettarlık dolu gözlerini Nevin'e çevirerek teşekkür etti, sonra hayretini gizlemedi.

- Ne kadar büyümüşsünüz... Âdeta... Yetişmiş bir hanım.. güzel bir hanımsınız.

- Ya siz? Siz de çok büyümüşsünüz...

Mebrure gözlerini yumdu, birkaç saniye durduktan sonra açtı.

- Dünya ne tuhaf... Sizinle küçükken ne iyi arkadaşlık!

Nevin, biraz gururla, hafifçe geriye çekildi, zoraki bir tebessümle güldü, Mebrure'ye geniş karyolayı göstererek:

- Yatınız, yorgunsunuz, iyi uyuyunuz, sizi kimse rahatsız etmez, yarın görüşürüz.

Sonra birden hatırlayarak sordu:

- İstanbul'a yeni mi geldiniz?

- Evet... Bu akşam... Zaten gecikmemin sebebi evi aramak oldu. Ben sizi Taksim'de biliyordum, hâlbuki buraya taşınmışsınız. Evi çok aradım, çok...

Mebrure, vücutça, hisçe, fikirce yorgun, ezik, bitkin, hâlsiz, mecalsiz sandalyelerden birine kendini bıraktı. Cümlesine devam edemedi.

Nevin, kapıya yürüyerek, tekrar:

- Yarın, yarın görüşürüz, iyice görüşürüz.

Diyerek odadan çıktı.

Mebrure yalnız kalınca, başını eğdi, küçük avuçlarının içinde gizledi, kolları titreyerek, omuzları çırpınarak, saçlarından dizlerine kadar sarsılarak ağlamaya başladı, kendi kendisine, birkaç defa, yüksek sesle:

- Ne kadar bedbahtım, diyerek soyundu, karyolaya girdi, hemen derin bir uykuya daldı.

Ertesi gün, sabaha karşı, güneş daha yeni doğarken gözleri açıldı. Yorganı fırlatıp atarak karyolanın içinde oturdu, etrafına yabancı yabancı baktı, sonra, kalkamayacağını anlayarak tekrar yattı: Bütün vücudunda, damarlarında, kemiklerinin oynak yerlerinde, etlerinde bir sızı, bir gevşeklik, bir uyuşukluk, bayıltıcı bir rahvet hissediyordu, uykuya çok ihtiyacı vardı ve uyudu.

İkinci uyanışında iyice gündüzdü. Vücudundaki uyuşukluk devam ediyordu, fakat uyku ihtiyacı kalmamıştı. Odanın tavan süsleri, zarif eşyaları, iki seneden beri ilk defa yattığı rahat, geniş karyola, bembeyaz, temiz örtüler, yastık yüzleri, bütün bu refah duygusu veren şeyler,

Mebrure'yi canlandırıyordu. Yeniden, iyice yaşamak, saadetini aramak, mücadele etmek isteği ve kuvvetiyle doğruldu.

Karyoladan indi, terlikleri giydi, odanın bahçe üstündeki pencerelerinden birini açtı, sabahın taze havasını, ilahi bir şerbet içer gibi, derin derin içine çekti, pencerenin önünde belki bir saat oturdu. Bahçede yüksek, yetişkin çamlar vardı. Bunlardan birinin bol gölgesinde büyük, kahverengi zemin üzerine beyaz benekli, güzel ve cins bir köpek yatıyor. Bu hayvanın şuarsuz, âsude ve kaygusuz yatışını seyretmek Mebrure'nin hoşuna gitti. Köpek yüzükoyun yere uzanmış, başını toprağa dayamış, kuyruğunu kıvrımış, büyük kavgalardan dönüp yorgun düşen bir kaplan gibi ihtişamlı ve soğukkanlı idi. Bu istirahatı uzun sürmedi, bahçenin derinliklerinden ince ve pürüzlü bir ses:

- Napolyon.

Diye bağırdı ve köpek, başına bir kaynar su dökülmüş gibi sıçradı. İlk hamlede ayağa kalktı, arka ayaklarını geriye itip şişkin adalelerini çekerek kurt başını ileri uzatarak gerindi, çamlıkların arasında görünen genç sahibesini bekledi. Nevin, bedenini bir sis gibi örten beyaz ipek sabahlığıyla bahçenin dönemeçli yollarından birinde göründü, köpeğe yaklaştı, küçük elleriyle hayvanın yüzünü okşadı, sonra yoluna devam ederken başını yukarıya kaldırarak, pencerenin önünde oturan Mebrure'ye başıyla hafif bir selam verdi, dudaklarının ucu ile bir:

- Bonjur...

Fısıldadı. Mebrure, Nevin'i görür görmez, içinde bulunduğu hülya âleminden çıktı. O gün ve o günden sonra ne yapacağını, kime müracaat edeceğini, nerede yatıp kalacağını düşünmeye başladı. Bu evde hanımefendi olsaydı belki kendisine ısrar eder, birkaç gece kalmasını isterdi, fakat Nevin'le pek küçükken tanışıklıkları olduğu için ondan ne muamele göreceğini bilmiyordu.

Düşünceleri arasında odanın kapısı vuruldu ve geceki ihtiyar hizmetçi, elinde bir bohça ile içeri girdi.

Mebrure hayretle bakıyordu.

Hizmetçi, bohçayı sandalyelerden birine koyarak, izah etti:

- Belki iktizanız¹ olur, küçük hanım size biraz çamaşır ve esvap gönderdi.

Mebrure yalnız bir "A..." diyebilirdi, ağzı açık kaldı; hizmetçi kadın derhâl odadan çıktı.

Genç kız yerinden kımlıdayamıyordu, bu sabah iane-si² onu felce uğratmış gibiydi, şu sandalye üstünde duran mavi ipek bohça, onu bir akraba, bir misafir derecesinden hemen bir besleme mevkiine indirmiyor muydu? Nevin'le aralarında hiçbir samimiyet olmadığı hâlde, bu ianeyi kabul edebilir miydi?

Tereddütle bohçaya yaklaştı, evvela biraz baktı, sonra yavaşça parmaklarını kumaşa götürdü ve bohçayı açtı: İlk gözüne çarpan şey, pembe renkli, ince yünlü, sade bir roptu³. Fakat az hırpalanmış, âdeta yeni ve ütülü. Sonra mavi ipekli bir kaşkorse⁴, tamamıyla yeni, daha sonra muslinden⁵ bir dekolte, krepdöşinden⁶ turuncu kurdeleli bir kombinezon, bir çift yeni, siyah ipekli çorap ve şu bu.

Mebrure iki seneden beri, taze vücudunun hasret olduğu bu temiz ve zarif eşyaya, izzetinefsinin menettiği bir arzu ile bakıyordu. Bunları kabul etmek, sonra bu ianeyi ödeyememek, acı bir şey. Kabul etmemek de mümkün fakat, bir bahane bulmak lazım: Mesela derhâl oradan çı-

¹ **iktiza:** Gerekli olma, gerekme.

² **iane:** Yoksullara yardım için verilen para, yardım.

³ **rop:** Vücudu dizlere veya baldırlara kadar örten tek parçadan meydana gelmiş kadın giysisi.

⁴ **kaşkorse:** Ten üzerine giyilen hafif kadın fanilas.

⁵ **muslin:** Bez ayağı desenli, genellikle boyalı veya baskılı, kalınca olanları çarşaf ve yastık kılıfı olarak kullanılan hafif pamuklu kumaş.

⁶ **krepdöşin:** Çin ipeğinden yapılan bir tür kumaş.

kıp pek mühim bir işi olduğunu söylemek, acele teşekkür etmek, köşkü bırakıp gitmek... İhtiyacı meydandayken bu yardımı reddetmek kabalık! Bunu düşünürken oda kapısı vuruldu, hizmetçi kadın yine içeri girdi:

- Küçük hanımefendi: Mevrure Hanım benim hemşirem gibidir, burasını kendi evi bilsin, sıkılmasın diyor, eğer ıktızanız varsa banyoyu yaktırayım, yıkanınız.

Mevrure müteredit¹, hizmetçi kadın sözüne devam ediyordu:

- Siz bizim hanımefendinin ölen kocasının erkek kardeşinin süt kızı imişsiniz, ben sizi hiç görmedimdi, fakat bu evde lafınız geçerdi...

Mevrure, bu ihtiyar hizmetçi kadının merhametinden kurtulmak istedi:

- “Banyoyu yak!” dedi.

Hizmetçi dışarıya çıkınca, duvardaki büyük fotoğrafın önüne gelip durdu: Bu Faik Paşa'nın resmi idi. Nafi Bey'in biraderi Faik Paşa ki Karadağ Muharebesi'nde bir kolunu gülle götürdüğü hâlde, öteki kolunu sallayarak, yanındaki zabıtlere, “Bu tepeyi mutlaka işgal edeceğiz!” dediğini anlatırlar. Faik Paşa, Mevrure'nin süt babası. Fakat kendisi bu kahramanı ancak resimleriyle tanıyordu. Genç kız, bu ihtiyar askerin heybetli vücuduyla elpençe divan duruşuna, resmin mukavvasından odanın köşesine dikilmiş keskin ve cesur gözlerine, alnının iradeli ve azimli kırışıklıklarına baktı, dikkatle, uzun uzun baktı, duvardan ayrılarak ağır ağır üstüne gelir gibi kabaran bu insanın hakikaten sağ olmasını tasavvur etti. Ve kendi kendine şöyle düşündü: “Bu adam sağ olsaydı ben, hiç olmazsa süt babasız kalmazdım.”

Hizmetçi kadın, başını kapıdan uzattı:

- Banyo hazır!

Mevrure banyodan çıktıktan sonra, yatak odasına koştı. Yarım saat kadar, saçlarını kurutmak, ılık su için-

¹ müteredit: Kararsız, tereddütlü.

de yumuşayarak banyodan sonra öbek öbek pembeleşen ve sıcak bir buhar ile tüten vücudunu oğmakla oyalandı. Tuvaleti de bir yarım saat sürdü. Başını yaptıktan, esvabını giydikten sonra, büyük aynanın karşısına geçtiği zaman hayretle bir iki adım geriledi, yüreği birden sevinçle doldu: Tuvalet onu ne değiştirmiş, gençliğinin cazibesini, vücudunun, gözlerinin rengini nasıl belli etmişti! Âdeta benliğinde bir başkalık duyuyor. Artık dünkü kılıksız, şaşkın, avare muhacir¹ kızı değildi, artık vücudunun özlediği rahata, zevkinin istediği temizliğe ve güzelliğe kavuşmuştu: Buğday renkli, az beyzî² çehresinde yorgun bir hülya ile yayılan uzun kirpikli, siyah gözlerinin, zarif başını çerçeveleyen ve bir su kadar parlak, akıcı, yumuşak siyah saçlarıyla mükemmel bir âhengi vardı. Narin burnu, hafif bir kavis ile çehresine gururlu bir cazibe veriyordu. Kendisinden daha zayıf Nevin'in elbisesi içinde Mebrure'nin vücudu, ipek kumaşı gergin bir yuvarlaklıkla şişiyor, olgun göğsü, ince beli, biçimli kalçaları robun altında beliriyordu. Hizmetçinin banyodan sonra getirdiği iskarpinleri de giydi ve bu iane tuvaletiyle, kendi güzelliğinin gururunu da feda ederek bahçeye çıktı. Nevin'le karşılaştı. Genç hâmiyesi³, onun bu tuvaletine dikkat etmemiş göründü. En tabii sakin biraz da istihfaflı⁴ nezaketiyle Mebrure'ye, bahçenin hasır kanepesinde yer gösterdi:

- Ne zamandan beri merak ediyordum. Sizden haber almalı bir seneden fazla oldu. Annem geçende bahsediyor, zavallılara ne oldu, diyordu. Manisa'da olmadığını öğrendik.

Mebrure derin bir nefes alarak cevap verdi.

- Evet. Yunanlılar girdikten sonra casus diye babamı ya-

¹ **muhacir:** Göçmen.

² **beyzî:** Yumurta biçiminde, oval.

³ **hâmiye:** Kadın koruyucu, kadın hâmi.

⁴ **istihfaf:** Küçümseme, hor görme, hafife alma.

kalamak istediler, fakat babam bunu duyunca bize haber vermeden ortadan kayboldu, mağazasını ve beni arkadaşlarından birine bıraktı, hâlbuki Yunanlılar babamın arkadaşını da yakaladılar, mağazamızı zapt ettiler, beni de tevkif edeceklerdi, kaçtım, güç hâlle binlerce zahmetlerden sonra Bursa'ya gittim, merhum annemin üvey dayısı Hüseyin Bey'in yanında kaldım, Hüseyin Bey de...

Mebrure söylerken Nevin birdenbire ayağa kalktı, kollarını bahçenin bir köşesine uzatarak bağırды:

- Napolyon! Napolyon! Reste-lâ tranquille!¹

Sonra Mebrure'ye dönerek nazlı bir öfke ile homurdandı:

- İkidir dikkat ediyorum, yezit² hayvan çamları dişliyor, böyle giderse bir senede bütün çamları kurutacak; azgın köpek...

Mebrure, taze bir çam dalının altında, Nevin'in paparasını yedikten sonra başını yere eğerek kuyruğunu sallayan büyük köpeği gördü. Nevin asabileşmişti:

- Bu köpeğe yaptığım fedakârlığı sormayınız. Kâfir yalnız etle doymuyor, su yerine süt içiyor, insan gibi şokola yiyor, kendisiyle meşgul olunmazsa kızar, öfkelenir, delilikler yapar.

Nevin biraz düşündükten sonra ilave etti:

- Ne olursa olsun bu köpeği seviyorum, buraya ta Viyana'dan getirdim.

Mebrure sustu.

Genç ev sahibesi köpekten gözlerini ayırmayarak sordu:

- Demek buraya Manisa'dan geliyorsunuz?

Mebrure'nin yanak uçları pembeleşti:

- Hayır, Bandırma'dan geliyorum...

Dedi ve sözünü kesti. Nevin ayağa kalkarak, hafif çatılan kaşlarıyla dedi ki:

¹ **reste-lâ tranquille!:** Rahat dursana!

² **yezit:** Kendisinden nefret edilen kimseye söylenen söz.

- Günün bu vakti, yemeğe kadar, en sevmediğim zamandır. İsterseniz içeri girelim, biraz piyano çalalım.

Mebrure de ayağa kalktı, buzlu ve renkli camekânlarla yanları ve üstü örtülü küçük bir taşlıktan köşke girdiler. Burası, hasır bahçe masası ve koltuklarıyla, iki köşesinde boynu bükük, uzun palmiye saksıları duran zarif bir met-haldi. Duvarda racketler asılı idi. Merdivenleri çıkarken Nevin dedi ki:

- Bizim Behiç tenis meraklısıdır. Şişli'de iyi tenisçi sayılır.

Durdu:

- Behiç'i tanımazsın değil mi?

- Küçüklüğünü hatırlıyorum.

- Sonra resmini falan görmedin mi?

- Hayır.

- Oo... Güzel bir genci görmekten mahrum kalmışsın.

Salona girdikleri zaman piyanonun üstünü aradı:

- Burada bir tane resmi vardı ama Güzide götürmüş olacak, ne zamandır istiyordu.

Kapağı açık duran piyanonun önüne oturdu, kanı çekilmiş, zayıf, uçları pembe, tırnakları cilalı ince parmaklarını piyanonun tuşlarına koydu, başını biraz ileri uzatarak, gözlerini süzerek düşündü, bezgin:

- Ne çalayım?

Diye mırıldandı. Yavaşça dedi ki:

- Sen piyano çalar mısınız?

- Az.

- Nerede öğrendin?

- Amerikan mektebinde.

- Hangi Amerikan mektebi bu?

- İzmir'de.

- Ya... İzmir'de bulundun demek?

- Altı sene İzmir'de tahsil ettim.

Nevin piyanodan ellerini çekti:

- Ee, haydi, sen çal.

Mebrure omuzlarını öne doğru bükerek özür diledi:

- İki senedir hiç çalmıyorum, parmaklarım durmuştur, hem de siz yeni havalar bilirsiniz. Biz mektepte hep klasik havalar çaldık.

Nevin parmaklarını tekrar piyanonun tuşlarına koydu, önünde duran notaya eğildi;

- Ah, “Mon homme¹” bu havayı hiç dinledin mi?

- Ben İzmir’de iken çıkmıştı.

Nevin, birdenbire o havayı çalmaya başladı. Parmakları tuşların üstünde koşarken, vücudu da bir ip kadar inhina² ile hafifçe kıvrılıyordu.

Havayı yarısında kesti, ayağa kalktı, notayı eline alarak kabını Mebrure’ye gösterdi:

- Bu resmi gördün müydü?

- Hayır.

- Şu kadının başını bahriye neferinin göğsüne öyle dayayışı var ki pek hoşuma gidiyor. Bahriyeli de tam erkek. Elmacık kemiklerinin sert çıkıntılarına, gözlerindeki azamete bak. Düşün bir kere bu erkek eline düşen bir kadını ne yapar?

Nevin, Mebrure’ye yarı mest, mânâlı bir göz ucuyla baktı ve notayı hemen yerine koydu. Mebrure, isteksizliğini gizleyerek piyanosuna devam etmesini söyledi, fakat Nevin, gittikçe artan bir can sıkıntısıyla aynanın önüne gitti, küçük parmaklarını ince telli kumral saç buklelelerinin yanında gezdirerek birkaç dakika başıyla oynadı, sonra göğsünü ve memelerini avuçladı, aynadan Mebrure’ye bakarak:

- “Yine zayıfladım!” dedi.

Mebrure kısık bir sesle itiraz etti:

- Zayıf değilsiniz.

¹ **mon homme**: “Erkeğim”; dönemin ünlü bir şarkısı.

² **inhinâ**: Eğilme, bükülme.

- Yo... Zayıfım ya... Zayıfım ya... Bazılarının bu kadar zayıflık hoşuna gidiyor, dans etmek için de bu vücut iyi, fakat, ne olursa olsun, biraz daha toplu olmak isterdim.

Birdenbire Mebrure'ye döndü:

- Sen ne iyisin, ne iyi... Kolların, göğsün, kalçaların mükemmel. Hele böyle, ayağını ayağının üstüne attığın zaman jüpün¹ altında gizlenen dizlerinden aşağıya doğru, ipek çorabın içinde toplu ve muntazam etlerin... Nasıl söyleyeyim... Pek "vatreyan..." Söyle Türkçesini.. pek.. pek cazip...

Kapıya bir erkek sesi yaklaştı:

- Nevin... Salonda mısınız?..

İçeriye bir genç girdi ve kapının eşiğinde durakladı. Her iki kızın pembeleşen yüzlerine baktı. Serbestçe içeriye girdi: Orta boylu, sarışın, küçük ve yuvarlak başlı. Bıyiksız yüzünde uykusuz gecelerin buruşukları, mavi gözlerinde tatlı bir zevk yorgunluğu var. Boğazına doğru çekik, yuvarlak çenesinde gurura ve tahakküme istidadı gözüküyor. Mebrure'yi ani ve kesik baş büklümüyle selamladı, kendisinin bile işitmediği bir kelime mırıldandı, derhâl Nevin'e dönerek nezleli bir sesle söyledi:

- Ayol... Dün Siyret'le bir el poker yapmışsınız, kaybetmişsin, "Behiç'le sana bir kutu maron glâse² gönderirim," demişsin. Siyret bana kulüpte "Hani moran glâse?" dedi, aldırmadım. Fakat keşke benim de kumarbazlara borcum bir kutu maron³ glase olsa, dün gece yüz lira kaybettim, otuz lira borca girdim.

Nevin dudak büktü, hemen Mebrure'yi göstererek dedi ki:

- Behiç bu kızı tanıyabiliyor musun?

Behiç, Mebrure'nin karşısında hafif eğildi, acele şu sözleri söyledi:

¹ jüp: Etek.

² maron glâse: Kestane şekeri.

³ maron: Kestane rengi.

- Bu hanım kızı tanıyabilmek için ona dikkatli bakmalı, dikkatli bakmak için de.. kendini zapt edebilmeli.

Piyanoya doğru iki sinirli adım atarak süratle dedi ki:

- Nevin, vaktim yok, bana para bul, şu borcu ödeyeyim, söz verdim.

- Yatak odamda, gümüş sakımın¹ içinde bir yirmi beşlik var al, fazla veremem.

- Kâfi.

Behiç odadan çıkmadan Mebrure'ye döndü:

- Tanışıyor muyuz efendim?

Mebrure titrek bir tebessümle cevap verdi:

- Küçükken beraber doktorluk oynardık, siz doktor olurdunuz...

- Siz de hasta! Yanılmıyorsam amcamın süt kerimesi...

Nevin tamamladı:

- İhsan Efendi'nin kızı Mebrure, aferin, iyi bildin.

Behiç yarım adım geriledi:

- Fakat nereden çıktınız, e.. nasıl oldu böyle? Peder de geldi mi?

Genç kızın gözkapakları kısıldı ve sesi kederle titredi:

- Hayır, peder yok, ben muhacirlerle Bandırma'dan geldim. Yunanlılar pederimi Manisa'da yakaladılar, ben Bursa'ya, Hüseyin Bey'in yanına kaçtım, babam mahpus mu, kurşuna mı dizildi, serbest mi bırakıldı, haberim yok. Bursa'da iken şehri Yunanlılar işgal etti. Hüseyin Bey'in Konya'ya...

Behiç isticalle² sözü kesti:

- Pederden haber yok ha? Mağazası?

- Yunanlılar zapt ettiler!

- Siz ne yaptınız?

- Müthiş aylar geçirdim. Buraya dün gece yarısı geldim.

Nevin Hanım hâlimi anlatsınlar.

¹ sak: (sacco) Kadın çantası.

² istical: Acele, sabırsızlanma.

- İhsan Efendi'yi kurşuna dizebilirler mi? Mümkün değil... Haber hiç mi yok? Garip şey... Anadolu'dan sormadınız mı? Etmediniz mi?

- Anadolu karışık... Hangi şehre, kasabaya girseniz muhacir dolu... Müthiş... Belki İstanbul'da Muhacir'in Müdüriyeti'nin malumatı vardır, belki kendisi İstanbul'a kaçmıştır.

Behiç sinirli sinirli tekrarladı:

- Belki... Belki... Evet, sahi müthiş şey... Evet belki İstanbul'a kaçmıştır.

- Bugün Muhacir'in İdaresi'ne gidip soracağım, merak beni öldürüyor, ah bir İstanbul'da olsa...

- Evet.. ya.. elbette...

Sonra hemşiresine döndü:

- Gümüş torban yatak odasının neresinde?

- Ya aynalı dolapta, ya şezlongun üzerindedir, arayiver.

Behiç, yine karışık birtakım itiraz kelimeleri mırıldanarak büyük bir isticalle odadan çıktı.

Nevin kardeşinin arkasından düşünceli gözlerle baktı:

- Kumarbaz çapkın!

Mebrure ayağa kalkmıştı; sevk-i tabii¹ ile aynaya doğru yürüdü, parmaklarını saçlarına dokundururken, birden bire içinden gelen samimi, uzun bir nefesle:

- Ah, dedi, babam İstanbul'da ise ne mesut, ne mesut olacağım...

Nevin'e doğru giderek başını eğdi:

- Ne dersiniz? Vaziyetim fena değil mi? Dünyada bir tek babam var, onun da ne olduğunu bilmiyorum, ya şimdi, dağ başlarında, Yunanlılar tarafından işkence görüyorsa, ya kurşuna dizilmişse... Hıhhh...

Sıkı sıkı gözlerini yumdu, dudaklarını ısırды, sonra, rüyalı bir uyanışla, titreyerek gözlerini açtı:

- Belki de.. belki de İstanbul'da.. belki de buraya gel-

¹ sevk-i tabii: İç güdü, insiyak.

mek istedi, fakat evi bulamadı, belki yüz adım ilerimizde bir muhacir çadırında... Düşününüz, ne müthiş bir merak içindeyim. Yalnız haberini almak için çok büyük fedakârlıklar yaparım. Bursa'da ne çektim, ne çektim, hele iki ay... Of müthiş, müthiş...

- Bir kaza mı oldu? Bir taarruza mı uğradın?

Mebrure'nin yüzündeki ve boynundaki etler, kuvvetli bir müdafaa şiddetiyle gerildi:

- Yok.. değil, fakat babamı kaybetmek, ne olduğunu bilmemek, mağazanın zapt olunuşu, Bursa'ya giderken, Bursa'da çektiğim sefalet, parasızlık, hastalık, ümitsizlik, memleketin hâli, Türk ahalinin başına gelmiş felâketler, her şehirde, her köyde çılgılık, gözyaşı, bin şey... Nasıl... Nasıl anlatayım?..

Mebrure ağlamamaya çabalıyordu. İçeriye giren hizmetçi kadın ağır bir sesle:

- Küçük hanımefendi, yemek hazır, dedi.

Mebrure, yemekte fazla dalgın, düşünceliydi. Son günlerin zaafına rağmen yemek yiyemiyor, az konuşuyordu. Sofradan âdeta titizlenerek kalktı. Çabucak yatak odasına koştu, çarşafını giydi ve bahçede Nevin'i buldu.

Nevin, Mebrure'yi çarşaflanmış görünce sitem etti:

- A... Söylemeyi unuttum, ben sana gri tafta çarşafımı verecektim, daha yirmi gün evvel yaptırdım ve hiç giyemedim. Kabul edersen hemen bu çarşafı çıkar, pek hırpalanmış, benimkini giy.

- Teşekkür ederim, bana yaptığınız ikramlar zaten taşkın... Bu kadar lütfunuza layık değilim, hem de Muhacirîn'e çabuk gitmek istiyorum, vakit gecikmesin, son derece merak içindeyim.

- Peki... Başka gün giyersin, acelesi yok, çabuk gidip gelmeni ben de isterim. İhsan Efendi'yi ben de merak etmiyorum değilim. Hele annem meseleyi işitirse daha fazla meraklanacak, bize çabuk haber getir. İnşallah müjde ile gelersin.

- Ah, inşallah. Babamın İstanbul'da olduğunu öğrenirsem, bu müjde beni deli eder.

Genç kız bahçe kapısına doğru yürüdü. Nevin dikkatli gözlerle Mebrure'nin yürüyüşüne bakıyordu.

Mebrure, arkasına dönerek dedi ki:

- Ne yapayım. Babamı seviyorum, çok seviyorum, hele ortadan kaybolduktan sonra ölesiye seviyorum.

Öteki soğukkanlılıkla başını salladı:

- Hakkın var, hakkın var, nihayet bir baba...

Sonra, küçük avucu içinde bükülü bir zarfı Mebrure'nin eline sıkıştırarak arkadaşça dedi ki:

- Bunu da kabul et, muhakkak ki lâzım olacak, bunlar hep borç! Günün birinde ödeyeceksin, bir ay, bir sene, on sene sonra... Gecikmesinin ehemmiyeti yok...

Mebrure'nin parayı tutan eli kötürüm olmuş gibi boşlukta sallandı, yüzü kızardı, dudakları titredi; genç kız bunu reddetmedi, teşekkür edemedi, bir kelime telâffuz edemedi, Nevin'e selam bile veremeden, elini sıkamadan sokağa atıldı ve biri tarafından kovalanıyormuş gibi sık ve telaşlı adımlarla koştu.

Muhacirîn Müdüriyeti'nin nerede olduğunu bilmiyordu. Nevin'e sormadığına canı sıkıldı, fakat bu heyecan için de aklına ne gelebilirdi?

Caddeye çıkınca, unuttuğu şehrin velvelesi içinde biraz yadırgayarak dört tarafına bakındı.

Atlı tramvaylar zamanından beri İstanbul'u görmediği için hangi vagonlara binebileceğini sordu ve tramvaya atladı.

*

* *

Muhacirîn İdaresi'ni bulmakta güçlük çekmedi. Ona köşe başında, üç katlı bir muhacir kadar rengi uçuk, taş

bir bina gösterdiler. Parmaklıklılı büyük kapısının önünde bir otomobil duruyordu. Camekânlı kapıya varmadan geçilen bahçede, duvarın dibine oturmuş, bitmeyen bir zamanı beklemeye alışmış, tek tük, kılıksız insanlar, çoğu kadın ve bir kısmı yerli kıyafetli şalvarlı ve âbanî¹ sarıklı erkekler vardı. Bunlar korkunç bir ejderha gölgesi tarafından kovalanarak dağ taş, bayır tepe aşmış, kocasının kesildiğini, oğlunun hastalıktan öldüğünü, kulübesinin yıkıldığını görmüş, bir yumruk kadar küçük midesine iki lokma ekme sokmak için bu kurtarıcı taş binanın eteğine sığınmışlar, o bina ki, yalnız eteğine sokulanlara değil, daha uzaklardakilere, dağların ve denizlerin ortasındakilere de kurtarıcı elini uzatmak mecburiyetindedir, bununla beraber türbe gibi soğuk ve ıssız cephesiyle yaptığı iş arasında ne tezat var!

Mebrure iç kapıdan taşlığa girdiği zaman sokakta duvarlar gibi, birbirinin varlığına ehemmiyet vermeyen dağınık ve kayıtsız bir halk arasında bulundu. İdarenin memuru, odacısı, kapıcısı yok mu? Varsa hangileri? Biraz karışık; derdini kime soracak, anlatabilecekti? Sağ tarafında, önü kalabalık bir odanın kapısında duran erkeklerden birine yaklaştı:

- Siz odacı mısınız?

Erkek Mebrure'yi pişkin bir bakışla süzerek başını salladı:

- Kimi istedin?

- Bir şey soracaktım.

- Ne soracaktın?

- Benim Manisa'da babam vardı, Yunanlılar galiba kurşuna dizdiler, yahut...

- Yukarıda Tahkik-i Fecayî Şubesi var, oraya çık, kurşuna dizildi ise orası belki bilir.

Mebrure, koşarak basamaklara yürüdü, merdivenleri

¹ âbanî: Krem rengi pamuklu dokuma üzerine turuncu ipekle kasnakta işlenmiş kumaş.

bir solukta çıktı, rast gele bir odaya girdi, memurlardan birine yaklaştı, derdini anlattı.

Genç memur, kızı dikkatle dinledikten sonra biraz düşündü, nazik ve halâvetli¹ sesiyle dedi ki:

- Evvela Tahkik-i Fecayî'ye bir kere sorunuz, pederiniz Manisa'nın mâruf eşhasından² ise ve başına felaket gelmişse orada belki bir malumat vardır. Oradan kaçmış, başka bir yere gitmişse size hiçbir şey söyleyemez. İstanbul'a geldi ise burada da bir kere arar sorarız. Kayıtlar muhtelifdir, bulmak kolay değil. Yani tesadüfe bağlı. Şu sıra İstanbul'a öyle dehşetli muhacir akını var ki hepsinin tercüme-i hâlini³ bilmek mümkün değil, takdir edersiniz. En iyisi gazetelerden birine ilan vermek...

Memur daha nezaketli sözüne devam etti:

- Hem ilanı biz veririz, size zahmet olmaz, fakat evvela dediğim gibi kaleme uğrayınız, yüzde on, on beş ihtimal ile bir malumat alınabilir belki... Bir kat daha çıkınız, dar bir koridordan geçiniz. Soldaki oda... Hademeye sorarsınız... Yine buraya geliniz, biz size elimizden gelen yardımı yaparız.

- Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim.

Mebrure kaleminden çıktı.

Tahkik-i Fecayî Şubesi'nde, artık ezberlemeye başladığı cümlelerle sergüzeştini anlattı, gözlüklü, sarışın, pek nazik bir memur derhâl yazıhanesinden kalktı, odanın köşesinde duran büyücek bir camlı dolaptan zarflar çıkardı, yarım saatte yakın bir müddet içinde, birçok kâğıtları karıştırmakla oyalandı.

Mırıldanıyor:

- Burada yok... Bu da değil... İhsan, İhsan... İşte elifler... Yok... İnşallah bulunmaz... Zira bunlar fecayi listeleri... iş-

¹ halâvet: Sevimlilik, tatlılık, şirinlik.

² mâruf eşhas: Bilinen kişiler.

³ tercüme-i hâl: Biyografi, özgeçmiş.